

52. ЗЛАТНО ПЕРО БЕОГРАДА
THE 52ND GOLDEN PEN OF BELGRADE
17TH INTERNATIONAL BIENNALE OF ILLUSTRATION 2023.
17. МЕЂУНАРОДНИ БИЈЕНАЛЕ ИЛУСТРАЦИЈЕ 2023.

52. Златно перо Београда
17. Међународни бијенале илустрације
52nd Golden Pen of Belgrade
17th International Biennale of Illustration

Конак кнегиње Љубице
Konak kneginje Ljubice

11 – 31. децембар 2023.
11 – 31th December 2023

Садржај / Contents

Златно перо Београда у години јубилеја
– Драгана Палавестра

Golden Pen of Belgrade in the Year of Jubilee
– Dragana Palavestra

52. Златно перо Београда
17. Међународни бијенале илустрације – каталог
52nd Golden Pen of Belgrade
17th International Biennale of Illustration - catalogue

In memoriam – Богдан Јовановић:
Богдан Јовановић – Драгана Палавестра, Живојин Турински
In memoriam – Bogdan Jovanović:
Bogdan Jovanović – Dragana Palavestra, Živojin Turinski

Николина Радуловић Велић – Добитница Гран прија 2021
Nikolina Radulović Velić – The Grand Prix winner in 2021

Правилник
Rulebook

Добитници награда на 51. Златном перу Београда
16. Међународном бијеналу илустрације 2021.

Жири у саставу:
др Зоја Бојанић
Татјана Кораксић
Светлана Јовичић
Горан Тадић
Бојан Боснић

ГРАН ПРИ
Николина Радуловић Велић (Србија – Шпанија)

МЕЂУНАРОДНО ЗЛАТНО ПЕРО БЕОГРАДА
Јожеф Павелка (Словачка)
Масон Матак (Иран)
Мајид Закери (Иран)

ПЛАКЕТЕ ЗЛАТНОГ ПЕРА БЕОГРАДА
Дуња Брановачки (Србија)
Марко Шерер (Србија)
Биљана Михајловић (Србија)

НАГРАДЕ ИЗДАВАЧКИХ КУЋА
Издавачка кућа ПЧЕЛИЦА
Марија Стојисављевић (Србија)

Издавачка кућа ЧАРОБНА КЊИГА
Дуња Брановачки (Србија)

Издавачка кућа КРЕАТИВНИ ЦЕНТАР
Маја Михајлов (Србија)

Издавачка кућа МАКОНДО
Милица Радосављевић (Србија)

Award winners of The 51st Golden Pen of Belgrade
The 16th International Biennial of Illustration 2021

The Jury consisting of
drZojaBojanić
Tatjana Koraksić
Svetlana Jovičić
Goran Tadić
Bojan Bosnić

GRAND PRIX
Nikolina Radulović Velić (Serbia – Spain)

THE INTERNATIONAL GOLDEN PEN OF BELGRADE
Jozef Pavelka (Slovakia)
Mason Matak (Iran)
Majid Zakeri (Iran)

PLAQUETTES OF THE GOLDEN PEN OF BELGRADE
Dunja Branovački (Serbia)
Marko Šerer (Serbia)
Biljana Mihajlović (Serbia)

THE PUBLISHING HOUSES AWARDS
The Publishing House PČELICA
Marija Stojisavljević (Serbia)

The Publishing House ČAROBNA KNJIGA
Dunja Branovački (Serbia)

The Publishing House KREATIVNI CENTAR
Maja Mihajlov (Serbia)

The Publishing House MAKONDO
Milica Radosavljević aka LiniColmard (Serbia)

У

јубиларној години, када Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије обележава 70 година постојања, угледна изложба Златно перо, одржава се, нажалост, у крајње неповољним условима, без значајне финансијске подршке, са мањим бројем пратећих програма и учесника. Овогодишње 52. Златно перо Београда, 17. Међународно бијенале илустрације 2023. постоји и живи искључиво захваљујући ентузијазму појединаца и УЛУПУДС-а. Златно перо је једна од најстаријих и најзначајнијих традиционалних манифестација УЛУПУДС-а која је настала 1959. године на иницијативу Драгослава Стојановића Сипа, Слободана Банета Богојевића, Новице Ђукића и Ивана Петковића. Од 1962. године на изложби учествују илустратори из целе Југославије, а од 1966. и страни излагачи. Од 1990. године Златно перо се трансформише у две бијеналне изложбе, с тим што једна има југословенски карактер, а друга међународни. Златно перо је специфична манифестација на којој могу да излажу уметници свих генерација из света са свим врстама илустрација, било да су објављене у публикацијама или су необјављени пројекти.

Илустрација је специфична грана уметности која се углавном везује за текст у књигама, часописима, новинама и другим публикацијама и најчешћа је као ликовна интерпретација текста. Њена улога је да објашњава и допуњује текст, а често се илустрација књиге и њено обликовање стапају у јединствен уметнички израз. Илустрације неретко говоре убедљивије, једноставније, занимљивије и директније од речи. Као таква она се може посматрати и као засебна дисциплина ликовних уметности, те је подложна валоризацији и критичи. Некада искључиво у функцији текста, реалистична,

декларативно разумљива и препознатљива, илустрација се временом мењала. Пратећи, уз остале ликоне дисциплине, смену стилова и праваца, илустрација је почела да се прилагођава новим захтевима. Пролазила је кроз разне фазе, бивала све разноврснија, а често и апстрактна. Повремено се илустрација готово одвајала од текста, постајући непрепознатљива, самодовољна и необавезујућа лирска експресија.

У времену великих технолошких достигнућа, која омогућавају готово опсенарске варке, где се реално у ликовној уметности преплиће са иреалним, илустрација започиње свој нови живот, независно од писане и штампане речи или коришћења традиционалних сликарских техника. Применом компјутерских технологија поједини илустратори на другачијиначин стварају илустрације трудећи се да оне не одступају од првобитног квалитета и дражи. Одређени компјутерски програми имају могућност да обогате технику илустровања постижући већу реалност мотива и тродимензионалност простора и саме поставке. Илустрација се на овај начин лакше ствара, брже и боље дистрибуира и конзумира, поготову ако је део популарне масовне културе.

Илустрација је појам који се данас тешко може омеђити и дефинисати. Данас, увременових технолошких достигнућа потребно је и ново сагледавање илустрације. Иако и даље неодвојива од писане и штампане речи, илустрација се наметнула као засебна ликовна вредност, подложна свим унутрашњим ликовним законитостима.

Драгана Палавесцра

In this jubilee year, when The Applied Artists and Designers Association (ULUPUDS) celebrates 70 years of existence, we present the prestigious Golden Pen exhibition. Unfortunately, it is hosted in extremely unfavourable conditions, without significant financial support, and with a smaller number of accompanying programmes and participants. This year's 52nd Golden Pen of Belgrade, 17th International Biennial of Illustration 2023 exists and lives solely thanks to the enthusiasm of individuals and ULUPUDS. The Golden Pen is one of the oldest and most significant traditional manifestations of ULUPUDS, which was created in 1959 as the initiative of Dragoslav Stojanović Sip, Slobodan Bane Bogojević, Novica Đukić and Ivan Petković. From 1962, illustrators from all over Yugoslavia have participated in the exhibition, and since 1966 foreign exhibitors have also participated. In 1990, the Golden Pen was transformed into two biennial exhibitions, with one having a Yugoslav character, and the other international. The Golden Pen is a specific manifestation where artists of all generations from around the world can exhibit with all kinds of illustrations, whether they be published or unpublished projects.

Illustration is a specific branch of art that is mainly related to text in books, magazines, newspapers and other publications and is most common as an artistic interpretation of a text. Its role is to explain and supplement the text, and often the illustration of a book and its design merge into a unique artistic expression. Illustrations often speak more convincingly, more simply, more interestingly and more directly than words. As such, it can be seen as a separate discipline of fine arts, and is subject to valorisation and criticism. Once solely in function of

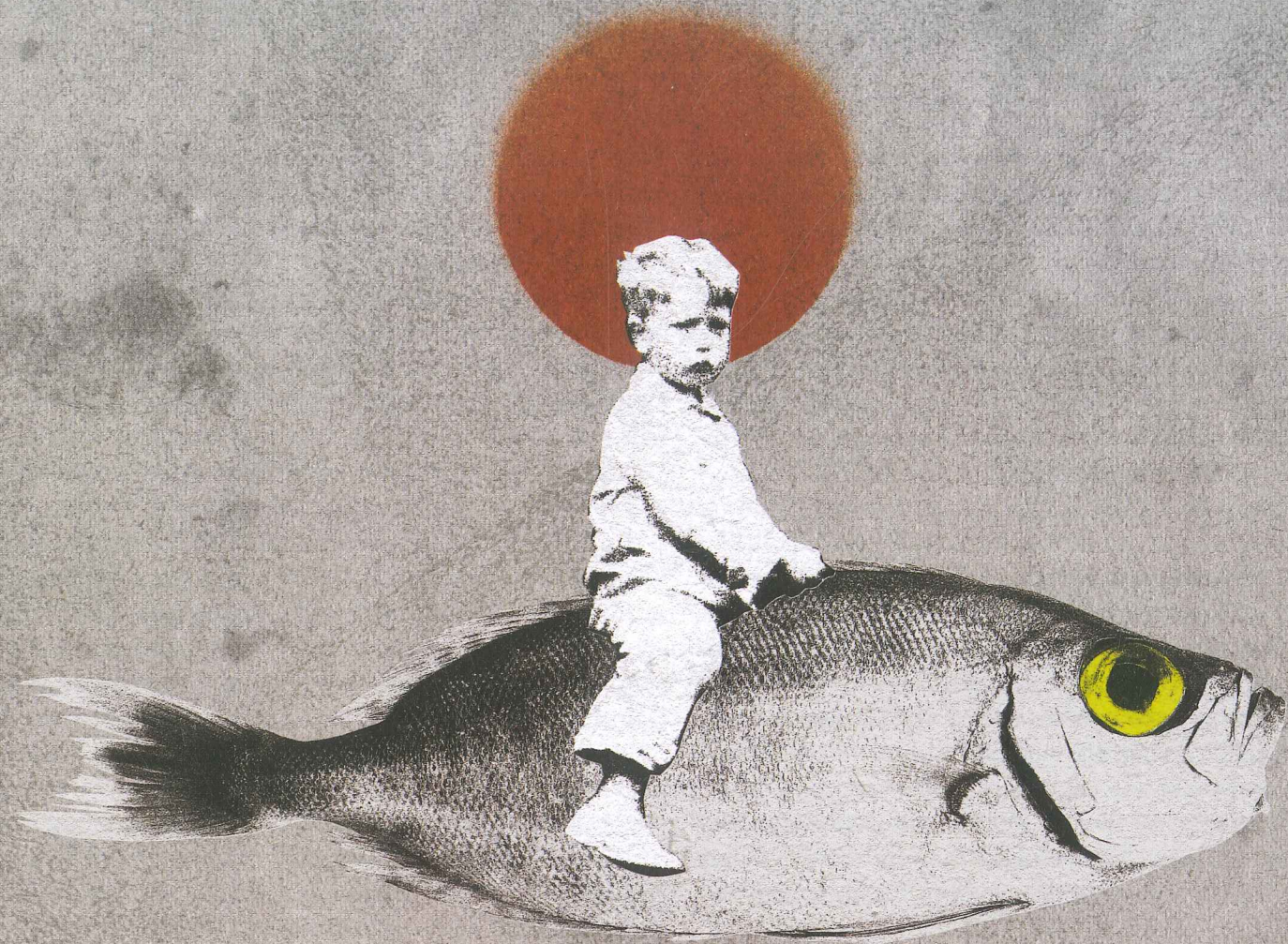
the text, realistic, declaratively comprehensible and recognisable, illustration has changed over time. Following, along with other icons of the discipline, the change of styles and directions, illustration began to adapt to new requirements. It went through various phases, becoming increasingly diverse and often abstract. At times, the illustrations almost separated from the text, becoming an unrecognisable, self-sufficient and non-committal lyrical expression.

In this time of great technological achievements, which enable almost magical tricks, where the real in fine art intertwines with the unreal, illustration begins its new life, independent of the written and printed word or the use of traditional painting techniques. By applying computer technologies, some illustrators create illustrations in a different way, trying not to deviate from the original quality and charm. Certain computer programs have the ability to enrich the illustration technique by achieving greater realism of the motifs and three-dimensionality of the space and the setting itself. In this way, illustration is easier to create, faster and better distributed and consumed, especially if it is part of popular mass culture.

Illustration is a term that can hardly be delimited and defined today. In this modern era of new technological advancements, a new perception of illustration is also needed. Although still inseparable from the written and printed word, illustration has imposed itself as a separate artistic value, subject to all internal artistic laws.

Dragana Palavestra

52. Златно перо Београда
17. Међународни бијенале илустрације
52nd Golden Pen of Belgrade
17th International Biennale of Illustration

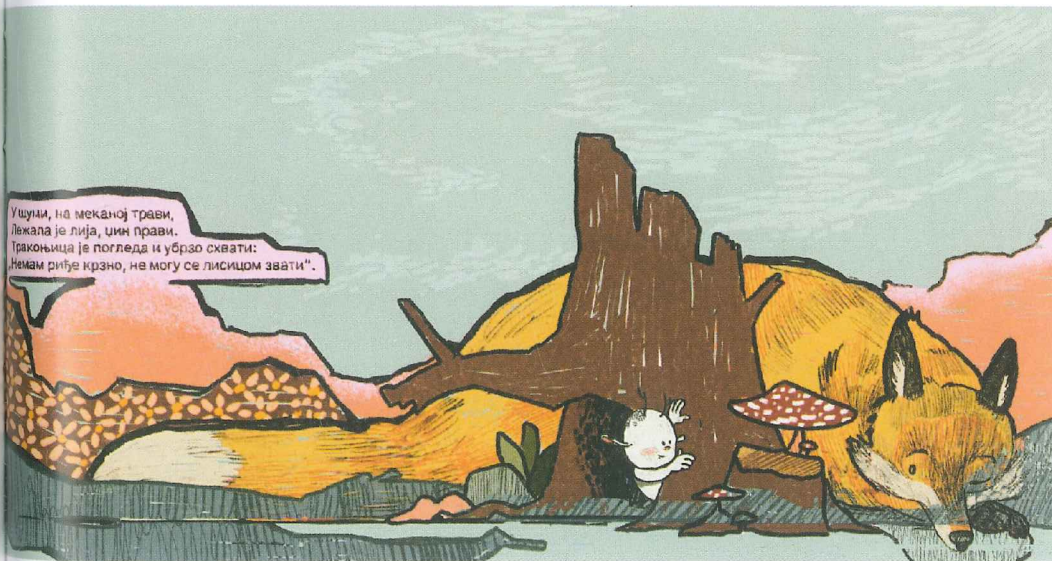

Данира Совиљ /
Danira Sovilj
 Србија / Serbia

danirasovilj@gmail.com

Нешто смрди /
Something stinks
 Дигитална графика /
 Digital graphic
 Пројекат / Project, 2023

Ушуди, на меканој трави,
 Ложала је лија, цин прави.
 Тракоњица је погледа и убрзо схвати:
 "Немам риђе крзно, не могу се лисицом звати".

Александар Спасић /
Aleksandar Spasić
 Србија / Serbia

aca99864@gmail.com

Тракоњица / Trakonjica
 Дигитални цртеж /
 Digital drawing
 Пројекат / Project, 2022

52. ЗЛАТНО ПЕРО БЕОГРАДА
17. МЕЂУНАРОДНИ БИЈЕНАЛЕ ИЛУСТРАЦИЈЕ 2023.

Најстарија је УЛУПУДС-ова изложба – манифестација специјализована за дисциплину илустрације и отворена је за учешће за илустраторе из Србије и Света.

ПРАВИЛНИК

52. Златно перо Београда – 17. међународни бијенале илустрације, одржаће се у репрезентативном изложбеном простору Конака кнегиње Љубице, Кнеза Симе Марковића 8, у Београду, децембра 2023. године.

ОРГАНИЗАТОР

Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије (УЛУПУДС) и Савет изложбе:
Овогодишњи Савет изложбе чине:

1. Славко Крунић, сликар и илустратор
2. Слободан Јовановић, виши кустос Музеја примењених уметности
3. Горан Тадић, графички дизајнер и илустратор
4. Петар Меселџија, илустратор
5. Весна Лакићевић Павићевић, историчарка уметности
6. Давид Вартабедијан, илустратор и графичар

РОК ЗА ПРИЈЕМ РАДОВА

20. 6 - 20. 9. 2023. године

1. Бијенале је отворено свим уметницима света. Излажу се све врсте илустрација намењене књигама, часописима, новинама, библиофилским издањима, ауторском стрипу, цртаним анимираним филмовима, електронским медијима, као и екслибриси. Излажу се штампана дела и публикације, објављени и необјављени пројекти.
2. Излажу се радови настали после 1. јануара 2021.
3. Сваки аутор подноси највише четири рада, уз право Комисије на селекцију остварења која ће бити изложена.

The 52nd GOLDEN PEN OF BELGRADE
The 17th INTERNATIONAL BIENNIAL OF ILLUSTRATION 2023

The 52nd Golden Pen of Belgrade - 17th International Biennial of Illustration, will be held in the representative exhibition space of the Residence of Princess Ljubica, Kneza Sime Markovića 8, in Belgrade, in December 2023.

ORGANIZERS

The organizers of the Biennial are the Association of Applied Arts Artists and Designers of Serbian and the Exhibition Art Council.

The members of exhibition Art Council are:

- Slavko Krunic, painter and illustrator
Slobodan Jovanovic, senior curator of Museum of Applied Arts
Goran Tadic, graphic designer and illustrator
Petar Meseldzija, illustrator
Vesna Lakićević Pavićević, art historian
David Vartabedijan, curator, illustrator

ENTRIES

1. Application forms, as well as all information concerning other necessary documentation, can be obtained by e-mail or downloaded from the website of the association, complete with the text of the Regulations.
web site: www.ulupuds.org.rs
2. Along with the application, submit digitally, participants need to sent reproductions of works in RGB format (digital photographs, longer size 10cm, 300dpi) for selection. This material is submitted exclusively digitally to the e-mail addresses of the Association of Fine Artists of Applied Arts and Designers of Serbia-ULUPUDS.

4. Учесници су за почетак у обавези да пошаљу дигитално радове на објављену адресу и то у мањем JPG формату (RGB, дужа страница 10cm, 300dpi). Након жирирања, финално одабрани радови треба послати у PDF формату (максимално А3, CMYK, 300dpi).

5. Уметници који се први пут пријављују на конкурс могу поднети радове настале у последњих пет година.

6. Аутори могу слати радове индивидуално или преко уметничких организација, међународних унија издавача, итд.

7. Селектовани радови ће бити штампани у А3 формату, а пре тога аутори ће бити контактирани како би послали рад за штампу у CMYK формату, оригиналној величини фајла, који не прелази А3 формат.

8. Дела могу бити реализована у свим класичним и савременим техникама.

ПРИЈАВЉИВАЊЕ

1. Пријаве за изложбу, подносе се на формулари-ма који се могу добити и електронском поштом или скинути са веб сајта удружења у комплекту са текстом Правилника. web site: www.ulupuds.org.rs

2. Уз пријаву доставити и дигиталне репродукције радова у RGB формату (дигиталне фотографије) за жирирање. Тај материјал се прилаже искључиво дигиталним путем на мејл адресе 52goldenpenbelgrade@gmail.com Удружења ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије -УЛУПУДС.

3. Након тога, селектовани аутори шаљу радове за штампу у CMYK формату у оригиналној величини рада. Фајл не треба да прелази А3 формат (29x40cm).

4. Сваку фотографију означити именом и презименом аутора и називом рада, усклађено са подацима у пријави.

5. Дигиталне репродукције радова и пријавни формулар, као и скенирану потврду о уплаћеној котизацији (вид. Котизација), доставити до 20. августа 2023. године на наведеној имејл адреси УЛУПУДС а. 52goldenpenbelgrade@gmail.com

52goldenpenbelgrade@gmail.com

3. After that, selected authors will send works for printing in PDF, CMYK format in the original size of the paper, the file should not exceed the A3 (29x40cm) format.

4. Label each photograph with the author's name and surname and the title of the paper, in accordance with the data in the application.

5. Digital reproductions of works and the application form, as well as the scanned confirmation of the paid registration fee (see Registration fee), should be submitted by 15. 08. 2023. to the specified e-mail addresses of ULUPUDS: admin@ulupuds.org.rs, 52goldenpenbelgrade@gmail.com

ENTRY DATE 20.06 – 20.09. 2023

1.The 52nd Biennale is open to all artists of the world. All types of illustrations for books, magazines, newspapers, bibliophilic editions, authorial comics, animated cartoons, electronic media shall be exhibited. Printed works and publications, published and unpublished projects shall also be exhibited.

2. The Organizer shall exhibit both published (bearing the name of the publisher) and unpublished works which have been made after January 1, 2021.

3. Each author wishing to participate can submit up to eight peaces of artwork the most, the Selection Committee is having the right to choose ones that will be exhibited.

4. Participants are obliged to send high quality prints for the purposes of exhibition in a smaller JPG format. After that, the finnal selected works will be sent in PDF format.

5. Artists participating for the first time can submit works created in the course of the last five years.

6. Authors may submit their entries individually, or through their art organizations, international unions, publishers, etc.

КОТИЗАЦИЈА

30 еур-а (нето) за учеснике из иностранства укључује поштанске трошкове слања каталога.

Уплате ЕУР се врше на рачун:

STANDARD SETTLEMENT INSTRUCTIONS IN EUR

56A: INTERMEDIARY BANK: DEUTSCHE BANK AG

FRANKFURT

SWIFT: DEUTDEFF

57A: ACCOUNT WITH INSTITUTION: Banka Poštanska
štedionica a.d. 11000 BEOGRAD

SWIFT: SBPORSBG

59: BENEFICIARY CUSTOMER:

RS35 200349284010198850

UDRUŽENJE LIKOVNIH UMETNIKA PRIMENJENIH
UMETNOSTI I DIZAJNA

TERAZIJE 26/2

BEOGRAD 6, REPUBLIKA SRBIJA

Za dinarske uplate:

Broj računa: 200-3492840101862-40

1. Учесници из Србије уплаћују котизацију у износу од 1500 РСД, студенти не плаћају котизацију.

2. Уплате динарске-РСД (за домаће излагаче):

Уплатилац: Име, презимеи адреса учесника.

Сврха уплате: 52. Златно перо

Прималац: УЛУПУДС, Београд, Теразије 26/2

Број рачуна: 200-3492840101862-40

7. The selected papers will be printed in A3 format, before that, authors will be contacted to send paper for printing in CMYK format, the original file size, which will not exceed A3 format.

8. Works can be realized in all classical and modern techniques.

REGISTRATION FEE

30 EURO per 1 entry form, for participants abroad please, enclose, with your entry form and works, the receipt confirming payment of the registration fee. Payments in EUR are made to the account:

STANDARD SETTLEMENT INSTRUCTIONS IN EUR

56A: INTERMEDIARY BANK: DEUTSCHE BANK AG
FRANKFURT

SWIFT: DEUTDEFF

57A: ACCOUNT WITH INSTITUTION: Banka Poštanska
štedionica a.d. 11000 BEOGRAD

SWIFT: SBPORSBG

59: BENEFICIARY CUSTOMER:

RS35 200349284010198850

UDRUŽENJE LIKOVNIH UMETNIKA PRIMENJENIH
UMETNOSTI I DIZAJNA

TERAZIJE 26/2

BEOGRAD 6, REPUBLIKA SRBIJA

СЕЛЕКЦИЈА

Сви приспели радови подлежу селекцији. Савет изложбе је уједно и селекциони жири.

НАГРАДЕ

Међународни жири за награде додељује следећа признања:

Гран При,

Три награде Међународно Златно перо Београда,

Три плакете Златно перо Београда,

Почасне дипломе за уметнике

На изложби ће исти жири допуњен са по једним представником додељивача награда, доделити и друге награде под покровитељством издавачких кућа и спонзора.

Добитник награде Гран При стиче право на самосталну изложбу у оквиру наредног бијенала илустрације.

КАТАЛОГ

Сваки излагач има право на бесплатни примерак каталога.

Сваки излагач дозвољава бесплатно репродуковање радова за каталог, остале публикације у функцији бијенала, али пре свега, излагање на финалној изложби у Конаку кнегиње Љубице.

Организатор задржава право да изложбу презентује и другим културним центрима у периоду до јуна 2024. године.

За УЛУПУДС:

Драгана Палавестра и Давид Вартабедијан кустоси изложбе

SELECTION

All entries shall be reviewed by the Selection Jury. Exhibition Council is also the Selection Jury.

AWARDS

International Jury shall award the following prizes:
Grand prix, three awards - The International Golden Pen of Belgrade,

Honorary diplomas to artists

During the exhibition, the same Jury, joined by a representative of the Award giving institution, can give out other awards under the sponsorship of publishing houses of sponsors.

The Grand prix winner is entitled to his own - oneman exhibition of illustrations within the 18th Biennial of Illustration in 2025.

CATALOGUE

1. Each exhibitor shall be entitled to a free copy of the printed catalogue.

2. All participating authors shall grant the organizer the right to use, free of charge, their entries in the catalogue, in any other Biennial publication or for the purposes of marketing, but before all, the main exhibition at Residence of princess Ljubica.

The Organizer reserves the right to present the exhibition in other cultural centers until the end of 2024.

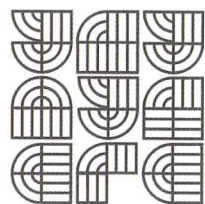
ULUPUDS

Dragana Palavestra and David Vartabedijan, Exhibition Curators

Београд

www.beograd.rs

52. ЗЛАТНО ПЕРО БЕОГРАДА
17. МЕЂУНАРОДНО БИЈЕНАЛЕ ИЛУСТРАЦИЈЕ 2023.

Музеј града Београда
Конак кнегиње Љубице, 11 – 31. децембар 2023.
Музеј примењене уметности
Галерија „Млади“, 2 – 21. новембар 2023.

Организатор изложбе и издавач каталога:
Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера
Србије – УЛУПУДС
Теразије 26/II, Београд, Србија
www.ulupuds.org.rs
admin@ulupuds.org.rs

Штампу каталога и организацију изложбе омогућио је
Секретаријат за културу града Београда

Изложбу илустрације Златно перо Београда основали су Удружење
ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије –
УЛУПУДС и Раднички универзитет Ђуро Салај у Београду, 1959.
године
За издавача:
Ђорђе Арнаут, председник УЛУПУДС-а

Савет изложбе 52. Златног пера Београда:
Славко Крунић, Слободан Јовановић, Весна Лакићевић
Павићевић, Горан Тадић, Петар Меселџија и Давид Вартабедијан

Уредник каталога и кустос изложбе:
Давид Вартабедијан

Дизајн каталога и припрема за штампу: Давид и Анамарија
Вартабедијан

Превод: Марија и Стивен Греј

Илустрације на насловној страни:
Николина Радуловић Велић

Дизајн знака УЛУПУДС-а: Никола Масниковић
Дизајн знака Златног пера Београда: Александар Пајванчић

Штампа: Publish, Београд

Тираж: 400
Београд 2023.

The 52nd GOLDEN PEN OF BELGRADE
The 17th INTERNATIONAL BIENNIAL OF ILLUSTRATION 2023

Princess Ljubica`s Residence, December 11st – December 31st 2023
Gallery “Mladi”, Museum of Applied Art, Belgrade, November 2st –
November 21st 2023

The Organizer of the Exhibition and catalog publisher:
Association of Fine Artists of Applied Arts and Designers of Serbia –
ULUPUDS
Terazije 26/II, Belgrade, Serbia
www.ulupuds.org.rs
admin@ulupuds.org.rs

Catalogue printing and organization of the exhibition under the
auspices of Secretariat of Culture – City of Belgrade

The exhibition of illustrations Golden Pen of Belgrade was founded
by the Association of Fine Artists of Applied Arts and Designers of
Serbia – ULUPUDS
and the Worker`s University Đuro Salaj in Belgrade, in 1959.

For the publisher:
Đorđe Arnaut, President of ULUPUDS

Art Council of the 52nd Golden Pen of Belgrade:
Slavko Krunić, Slobodan Jovanović, Vesna Lakićević Pavićević,
Goran Tadić, Petar Meseldžija and David Vartabedijan

Catalog editor and curator of the exhibition:
David Vartabedijan

Catalog design and print layout:
David and Anamarija Vartabedijan

Translation: Marija i Steven Gray

Cover illustration: Nikolina Radulović Velić

ULUPUDS logo design: Nikola Masniković

GOLDEN PEN OF BELGRADE logo design: Aleksandar Pajvančić

Printed by: Publish, Belgrade

Circulation: 400
Belgrade 2023.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

74/76(100)"20"(083.824)
655.533:069.9(497.11)"2023"(083.824)

МЕЂУНАРОДНИ бијенале илустрације (17 ; 2023 ; Београд)

17. међународни бијенале илустрације [у оквиру манифестације]

52. Златно

перо Београда, 11 - 31. децембар 2023., Конак кнегиње Љубице, Београд

/ [уредник

каталога Давид Вартабедијан] ; [превод Марија и Стивен Греј] = 17th

International

Biennial of Illustration [within] the 52nd Golden Pen of Belgrade, 11 - 31th

December 2023,

Princess Ljubica's Residence, Belgrade / [catalogue editor David Vartabedi-

jan] ; [translation

Marija i Steven Gray]. - Београд : УЛУПУДС = Belgrade : ULUPUDS, 2023

(Београд

= Belgrade : Publish). - 85 стр. : илустр. ; 22 x 22 cm

Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Текст штампан двостубачно. - Тираж

400. - Стр. 6: У јубиларној години / Драгана Палавестра.

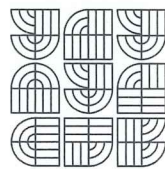
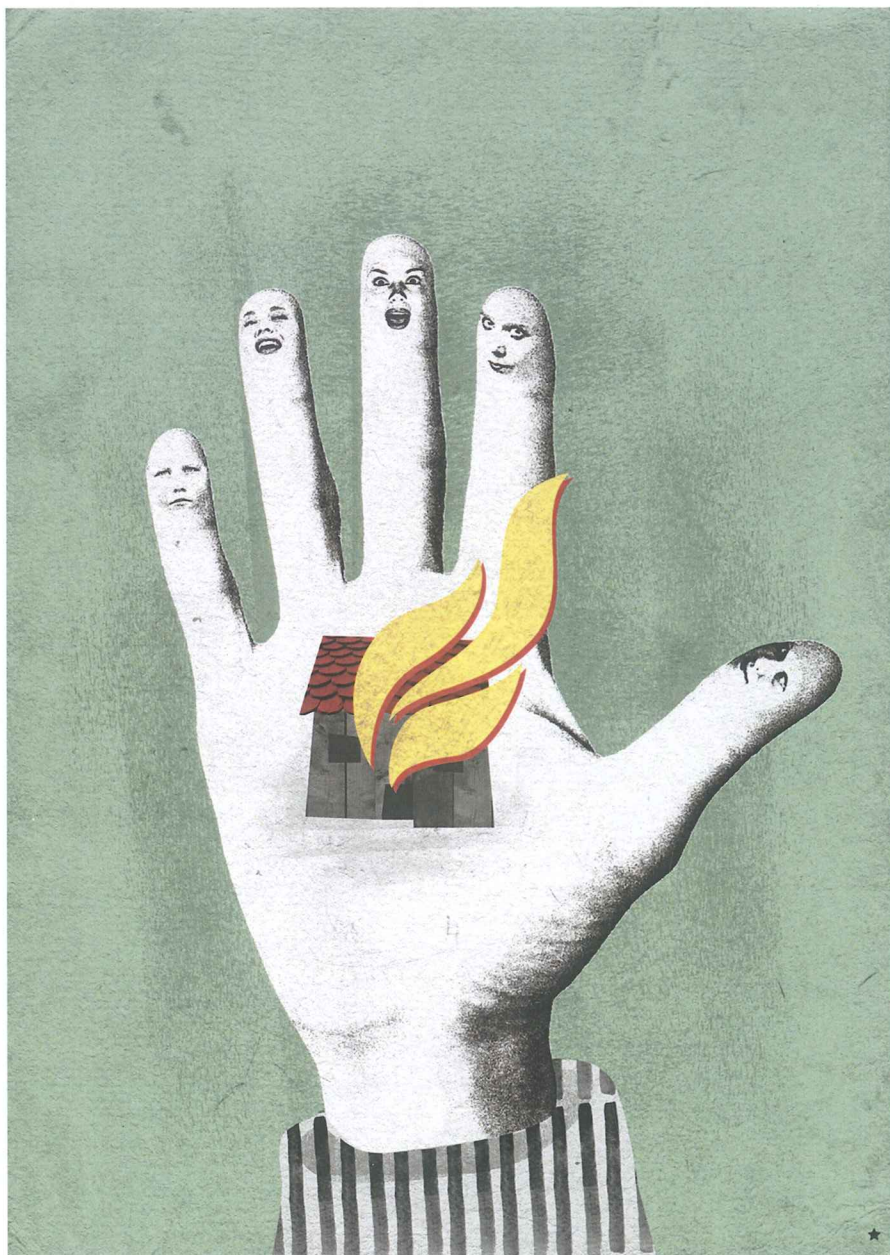
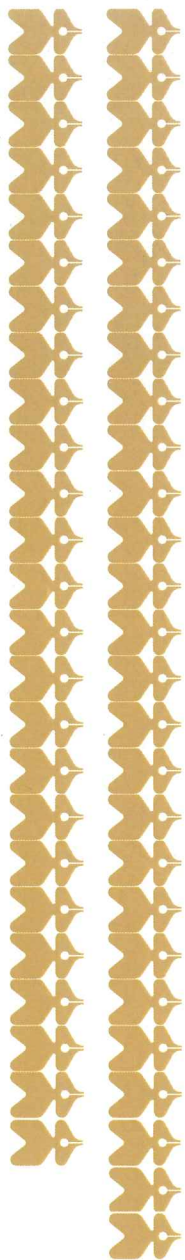
ISBN 978-86-6213-128-7

1. Златно перо Београда (52 ; 2023 ; Београд)

а) Међународни бијенале илустрације (17 ; 2023 ; Београд) - Изложбени каталози

б) Златно перо Београда (52 ; 2023) - Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 131678473

УЛУПУДС